

Tegevusjuhendaja ja töötamise toetamise koolitus Õppekava

1. Õppekava rühm ja õppekava koostamise alused

Õppekava rühm: 0923 sotsiaaltöö ja nõustamine.

Õppekava koostamise alus: sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialisti 4. taseme kutsestandard ja sotsiaalkaitseministri 26.04.2022. a määrus nr 38 „Tegevusjuhendaja ettevalmistusnõuded ja nõuded koolitusele”.

1. Eesmärk ja õpiväljundid

Eesmärk: koolituse läbinud õppija määratleb ja arendab ennast tegevusjuhendajana, kes kasutab oma teadmisi ja praktilisi oskusi erialases töös, lähtuvalt kliendi sotsiaalsetest oskustest ja tegevusvõimest.

Õppija lähtub oma erialasest töös sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialisti 4. taseme kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidest:

- B.2.1 Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine;
- B.2.2 Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine;
- B.2.3 Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes;
- B.2.4 Kliendi toetamine võimetekohasel panustamisel ühiskonda;
- B.2.5 Toetamine asjaajamise korraldamisel;
- B.2.6 Võrgustikutöö.

Tegevusjuhendaja spetsialiseerumisega seotud tööosad:

B 2.7 – töö intellektihäire ja vaimse tervise probleemidega täiskasvanuga

1. Kliendi toetamine.
2. Tugigruppide toetamine.
3. Seksuaalkäitumise kujundamine.
4. Peremaja/majutusüksuse töö- ja elukorralduse koordineerimine.
5. Kliendiga seotud dokumentide haldamine.
6. Ressursside kasutamise planeerimine.

Õpiväljundid. Koolituse läbinud õppija:

1. orienteerub sotsiaal- ja hoolekandeteenustes ja järgib eetika põhimõtteid;
2. oskab märgata erinevate sihtrühmade vajadusi ja toetada neid, lähtudes nende arengutasemest ning tegevusvõimest;
3. jõustab, juhendab ja motiveerib erihoolekandeteenuse sihtrühma kuuluvat klienti tema kohustuste täitmisel, õiguste teostamisel või toimetulekul;
4. kasutab erinevaid klientitöö meetodeid ning suhtlemisvorme ja -tasandeid;
5. jälgib kliendi terviseseisundit ja kujundab tema tervisekäitumist ning vajadusel annab esmaabi;
6. koostab psüühilise erivajadusega inimestele tegevusplaani ning organiseerib selle alusel igapäevast tööd teenust saava isikuga;
7. Oskab kasutada toetatud töölerakendamise metoodikat, kliendile võimetekohase töö leidmisel ja säilitamisel.
8. analüüsib oma kutseoskusi, hinnates tegevusjuhendajana oma arenguvajadusi, osalust meeskonna- ja võrgustikutöös ning ohutegurite mõju enda elule ja/või tervisele.

3. Sihtgrupp ja õpingute alustamise tingimused

Sihtgrupp on sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas tegevusjuhendajana töötavad või tööd alustavad inimesed, kes töö on seotud psüühikahäirega isikutega. Neljanda taseme kutse taotlemisel on nõutud vähemalt keskharidus.

Veebi- ja kombineeritud õppes osalemiseks on vajalik arvuti, koos veebikaamera ja töötava mikrofoniga ning hea internetiühendus.

4. Õppe maht, õppe ülesehitus, õppekeskkond, õppevahendid

Õppe maht ja ülesehitus: koolituse kogumaht akadeemilistes tundides on 338 tundi, millest 288 tundi on auditoorset tööd (sh 80 tundi juhendatud praktikat töökeskkonnas ja 16 tundi esmaabi väljaõpet) ja 50 tundi iseseisvat tööd.

Õppekeskkond ja -vahendid.

1. Veebipõhine õpe toimub turvalises e-õppekeskkonnas, millele on ligipääs vaid koolitajatel ja õppijatel.
2. Klassiõpe toimub täiskasvanute õppimist toetavates koolitusruumides, mis on seotud õppe ülesehituse ja sisuga.

Koolituste mahtu arvestatakse akadeemilistest tundides, üks akadeemiline tund on 45 minutit.

5. Õppeprotsessi kirjeldus, sh õppe sisu, õppemeetodid ja –materjalid

Õppemeetodid. Koolitusel kasutatakse kogemusõpet ja õppijaid kaasavaid meetodeid: tõhustatud loenguid, juhitud arutelusid, praktilisi individuaalseid harjutusi, paaris- ja grupid, juhtumite lahendamist.

Õppematerjalid. Koolitajate koostatud õppematerjalid on kättesaadavad järgmisel kujul.

1. Veebi- ja kombineeritud õppe korral: pilvepõhisel platvormil (e-õppekeskkonnas).
2. Klassiõppe korral: pilvepõhisel platvormil (e-õppekeskkonnas) ning osaliselt paber kandjal.

Kohustuslik lugemisvara

[Tegevusjuhendaja käsiraamat](#)

[Sotsiaalala töötaja eetikakoodeks](#)

[Sotsiaalhoolekande seadus](#)

[Sotsiaalministeerium](#)

[Sotsiaalkindlustusamet](#)

[Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon](#)

Võib lisanduda koolitajate soovitatud lugemisvara.

Õppe ülesehitus ja maht	Õppe sisu
<p>Maht 54 tundi.</p> <p>Auditoorne töö 54 tundi.</p>	<p>1. Erihoolekandeteenused, psüühilise erivajadusega inimene</p> <p>1.1. Psüühilise erivajadusega inimese hoolekanne.</p> <p>1.2. Eetika hoolekandes.</p> <p>1.3. Arengupsühholoogia alused ja arenguvaldkondade iseärasused puuetega inimestel.</p> <p>1.4. Psüühikahäired, vaimne tervis.</p> <p>1.5. Vaimupuue, autism.</p> <p>1.6. Liitpuue, epilepsia, tserebraalparalüüs (PCI), traumajärgne ajukahjustus.</p> <p>1.7. Suhtlemise alused ja eripärad suhtlemisel psüühikahäirega inimestega, alternatiivkommunikatsiooni vahendid (AAC).</p>
<p>Maht 100 tundi.</p> <p>Auditoorne töö 82 tundi.</p> <p>Iseseisev töö 18 tundi:</p> <p>1.1 „Vabalt valitud arengutasemel kliendile vabalt valitud tegevuse läbiviimiseks/õpetamiseks abivahendi loomine“.</p> <p>1.2 Kliendi koostöö-võrgustiku planeerimine ja võrgustikukaardi koostamine.</p> <p>1.3 Slaidiesitlus “Mina tegevusjuhendajana”</p>	<p>2. Klienditöö alused</p> <p>2.1 Tegevusjuhendaja töövaldkond ja rollid.</p> <p>2.2 Meeskonnatöö alused, võrgustikutöö.</p> <p>2.3 Stressi ja läbipõlemise ennetamine tegevusjuhendaja töös.</p> <p>2.4 Tegevusvõime hindamine, dokumenteerimine.</p> <p>2.5 Eesmärgistatud tegevus. Tegevuse analüüs ja kohandamine.</p> <p>2.6 Klienditöö meetodid.</p> <p>2.7 Rühmatöö klienditöös.</p> <p>2.8 Peamised töövõtted igapäevases hoolduses.</p> <p>2.9 Terviseseisundi jälgimine ja ravimiõpetuse alused.</p> <p>2.10 Tegevusplaani koostamine.</p>
<p>Maht 34 tundi.</p> <p>Auditoorne töö 34 tundi, sh 16 tundi esmaabiandja väljaõpet.</p>	<p>3. Spetsiifilised oskused klienditöös</p> <p>3.1 Spetsialiseerumisega seotud teemad – töö sõltuvushäirega isikuga.</p> <p>3.2 Esmaabi andmine.</p> <p>3.3 Probleemse käitumise juhendamine.</p> <p>3.4 Seksuaalsus ja seksuaalkasvatus.</p> <p>3.5 Teraapilised ja arendavad tegevused klienditöös.</p>
<p>Maht 54 tundi.</p> <p>Auditoorne töö 38 tundi.</p> <p>Iseseisev töö 16 tundi:</p> <p>1.4 Kutseprofiil ja tegevuskava;</p> <p>1.5 Ühe töökoha analüüs.</p>	<p>4. Töötamise toetamine</p> <p>4.1 Töötamise toetamise teenused erivajadusega inimesele.</p> <p>4.2 Toetatud tööerakendamise metoodika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kliendi oskuste ja võimete hindamine • Kliendi motiveerimine • Sobiva töö hindamine • Tegevused tööandjaga <p>4.3. Tööõigust reguleeriv seadusandlus.</p>
<p>Maht 16 tundi.</p> <p>Iseseisev töö 16 tundi:</p> <p>1.6 Tegevusplaani koostamine (lõputöö).</p>	<p>6. Lõputöö - tegevusplaani</p> <p><u>Tegevusplaani</u> individuaalne koostamine:</p> <p>Vaatlus; isikuprofiil, üldeesmärk, alaeesmärgid, tegevused eesmärkide saavutamiseks, tulemuste hindamine.</p>

Maht 80 tundi. Auditoorne töö 80 tundi. Juhendatud praktika töökeskkonnas koos praktikaaruande koostamise ja esitlemisega	7. Juhendatud praktika Juhendatud praktika töökeskkonnas toimub era- või munitsipaalasutustes, kus pakutakse tegevusjuhendaja teenust.
---	--

4. Hindamine ehk õppe lõpetamise tingimused	
Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid
1. Iseseisvad tööd	Õppija on tähtaegselt esitanud iseseisvad tööd, lähtudes juhenditest.
1.1 Vabalt valitud arengutasemel kliendile vabalt valitud tegevuse läbiviimiseks/õpetamiseks abivahendi loomine.	Õppija loob abivahendi, saadab kirjelduse koolitajale ja tutvustab abivahendit kaasõppijatele.
1.2 Kliendi koostöö-võrgustiku planeerimine ja võrgustikukaardi koostamine.	Õppija saadab kirjaliku töö koolitajale ja esitleb seda kaasõppijatele.
1.3 Slaidiesitlus "Mina tegevusjuhendajana" koostamine.	Õppija koostab slaidiesitluse, saadab selle koolitajale ja esitleb kaasõppijatele.
1.4 Kutseprofiil ja tegevuskava vormi täitmine.	Õppija saadab täidetud vormi koolitajale. Koolitaja annab õpperühmale kokkuvõtva tagasiside.
1.5 Ühe töökoha analüüsi vormi täitmine.	Õppija saadab täidetud vormi koolitajale. Koolitaja annab õpperühmale kokkuvõtva tagasiside.
1.6 Lõputöö – tegevusplaani koostamine. (16)	Õppija saadab täidetud vormi koolitajale. Ja esitleb kaasõppijatele.
2. Esmaabiandja väljaõppe läbimine.	Õppija on koolituskeskkonnas lahendanud praktilisi ülesandeid ning sooritanud 80 % ulatuses testi.
3. Praktika aruande esitamine ja esitlemine.	Õppija on praktikajuhendi järgi koostanud praktika kirjaliku aruande, selle tähtaegselt esitanud ja esitlenud kaasõppijatele. Õppija on esitanud ka praktika juhendaja hinnangu.

<p>5. Väljastatavad dokumendid</p> <p>Koolituse tunnistus väljastatakse lõpetajale siis, kui ta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • on osalenud auditoorses õppes vähemalt 80% ulatuses, • sooritanud kõik iseseisvad tööd, • läbinud täies mahus esmaabiandja väljaõppe ja juhendatud praktika töökeskkonnas. <p>Kui õppe lõpetamise tingimused on täitmata, väljastatakse õppetöös osalejale läbitud teemade kohta tõend.</p>
---

6. Koolitajate kvalifikatsioon

Koolitajad on oma eriala spetsialistid, kellel on kõrg- või eriharidus, töökogemus sotsiaalvaldkonnas ning täiskasvanute koolitamise kogemus.

<https://koolitaja.com/koolitajad/>